

זוהר היומי

זוהר שמות – דף כ ע"א

פרשת שמות

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (י"ט ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

יהודה, הלכך גדולה צעקה מכולן, שצעקה היא בלב. הדא הוא דכתיב, (איכה ב') צעק לבם אל יי'. צעקה וזעקה דבר אחד הוא, וזה קרובה להקדוש ברוך הוא, יותר מתפלה ואנחה, דכתיב, (שמות כ' ב') כי אם צעוק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו.

תרגום לעברית

צעקה ושועה במה התפרשו? אמר רבי יצחק, איז לך שועה אלא בתפלה, שנאמר (תהלים לט) שמעה תפילתי ה' ושועתי האזינה. אליה ה' שועתי. שועתי אליה ותראני. צעקה, שצועק ואינו אומר כלום. אמר רבי יהודה, הלכך גדולה צעקה מכלם, שצעקה היא בלב. זהו שכתוב (איכה ב') צעק לבם אל ה'. צעקה וזעקה דבר אחד הוא, וזה קרובה לקדוש-ברוך-הוא יותר מתפלה ואנחה, שכתוב (שמות כב') כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו.

טקסט הזוהר

אמר רבי ברכיה, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לשמואל, (שמואל א' ט"ו) נחמתי כי המלכתי את שאול למלך. מה כתיב, ויחר לשמואל, ויצעק אל יי' כל הלילה. הניח הכל, ולקח צעקה, משום דהיא קרובה לקודשא בריך הוא יתיר מכלהו, הדא הוא

דכתיב, ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי.

תרגום לעברית

אמר רבי ברכיה, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לשמואל (שמואל א טו) נחמתי כי המלכתי את שאול למלך, מה כתוב? ויחר לשמואל, ויצעק אל ה' כל הלילה. הניח הכל ולקח צעקה, משום שהיא קרובה לקדוש-ברוך-הוא יותר מכלם. זהו שכתוב ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי.

טקסט הזהר

תנו רבנן, האי מאן דצלי ובכי וצעיק, עד לא יכיל למרחש בשפוטתיה, האי צלותא שלימתא דהיא בלבא, ולעולם לא הדרא ריקניא. אמר רבי יהודה, גדולה צעקה, שקורע גזר דינו של אדם מכל ימיו.

תרגום לעברית

שנו רבותינו, זה מי שמתפלל ובוכה וצועק עד שלא יכול לרחש בשפתיו - תפלה זו שלמה, שהיא בלב, ולעולם לא חוזרת ריקם. אמר רבי יהודה, גדולה צעקה שקורעת גזר דינו של אדם מכל ימיו.

טקסט הזהר

רבי יצחק אמר, גדולה צעקה, שמושלת על מדת הדין של מעלה. רבי יוסי אמר, גדולה צעקה, שמושלת בעולם הזה ובעולם הבא. בשביל צעקה נוחל האדם העולם הזה והעולם הבא, דכתיב, (תהלים ק"ז) ויצעקו אל ה' בצר להם ממצוקותיהם יצילים. (שמות ג') ומשה היה רועה את צאן יתרו חותנו כהן מדין. רבי שמעון פתח, (שיר השירים ב') דודי לי ואני לו הרועה בשושנים. אמר רבי שמעון, אוי להם לבריות, שאינם משגיחים ואינם יודעים, בשעה שעלה במחשבה לפני הקדוש ברוך הוא, לברוא

עולמו, כל העולמות עלו במחשבה אחת, ובמחשבה זו נבראו כולם, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב,
(תהלים ק"ד) כָּל־מַחְשַׁבָּה עֲשִׂיתָ. ובמחשבה זו, שְׁהִיא הַחֲכָמָה, נִבְרָא הָעוֹלָם הַזֶּה,
וְהָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה.

תרגום לעברית

רבי יצחק אָמַר, גְּדוּלָּה צָעָקָה שְׁמוּשָׁלַת עַל מִדַּת הַדִּין שֶׁל מַעְלָה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, גְּדוּלָּה
צָעָקָה שְׁמוּשָׁלַת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. בְּשִׁבְלֵי צָעָקָה נֹחַל הָאָדָם הָעוֹלָם הַזֶּה
וְהָעוֹלָם הַבָּא, שְׁכַתוֹב (תהלים קז) וַיִּצְעֲקוּ אֵל ה' בְּצָר לָהֶם מִמַּצּוּקוֹתֵיהֶם יִצְיִלֵם. וּמִשָּׁה
הָיָה רָעָה אֶת צֵאן יִתְרוֹ חֲתָנּוֹ כִּהֵּן מִדִּין. רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח, (שיר ב) דוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ
הָרָעָה בְּשׁוֹשָׁנִים. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת שְׂאִינָם מִשְׁגִּיחִים וְאִינָם יוֹדְעִים,
בְּשָׁעָה שֶׁעָלָה בְּמַחְשָׁבָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבָרָא עוֹלָמוֹ, כָּל הָעוֹלָמוֹת עָלוּ
בְּמַחְשָׁבָה אַחַת, וּבְמַחְשָׁבָה זוֹ נִבְרָאוּ כָּל־מַחְשַׁבָּה עֲשִׂיתָ. וּבְמַחְשָׁבָה
זוֹ, שְׁהִיא הַחֲכָמָה, נִבְרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה.

טקסט הזהר

נָטָה יְמִינוֹ, וּבָרָא הָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה. נָטָה שְׁמָאלוֹ, וּבָרָא הָעוֹלָם הַזֶּה, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב,
(ישעיה מ"ח) אֶף יָדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ וַיְמִינִי טַפְחָה שָׁמַיִם. קוּרָא אֲנִי אֱלֹהֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחְדָּו.
וְכָל־מַחְשַׁבָּה אַחַת (ובשעה אחת) נִבְרָאוּ, וְעָשָׂה הָעוֹלָם הַזֶּה, כְּנֶגֶד הָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה.
וְכָל מַה שֵּׁיִשׁ לְמַעְלָה, כְּדוּגְמָתוֹ לְמַטָּה. וְכָל מַה שֵּׁיִשׁ לְמַטָּה, כְּדוּגְמָתוֹ בָּיִם. וְהַכֹּל אֶחָד.
בָּרָא בְּעֲלִיּוֹנִים הַמְּלָאכִים, בָּרָא בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּנֵי אָדָם, בָּרָא בָּיִם לוֹיִתָּו, כְּמָה דְּאֵת אָמַר
(שמותל"ו) לְחִבֵּר אֶת הָאֵהָל לְהִיּוֹת אֶחָד.

תרגום לעברית

נָטָה יְמִינוֹ, וּבָרָא הָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה. נָטָה שְׁמָאלוֹ, וּבָרָא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
(ישעיה מח) אֶף יָדֵי יְסֻדָּה אֶרֶץ וַיְמִינִי טַפְחָה שָׁמַיִם קוּרָא אֲנִי אֱלֹהֵיהֶם יַעֲמְדוּ יַחְדָּו. וְכָל־מַחְשַׁבָּה
בְּרַגְעָה אַחַת [ובשעה אחת נבראו], וְעָשָׂה הָעוֹלָם הַזֶּה כְּנֶגֶד הָעוֹלָם שֶׁל מַעְלָה. וְכָל מַה

שֵׁשׁ לַמַּעֲלָה, כְּדִגְמָתוֹ לַמָּטָה. וְכָל מֶה שֵׁשׁ לַמָּטָה, כְּדִגְמָתוֹ בָּיִם, וְהַכֹּל אֶחָד. בָּרָא
בְּעֲלִיּוֹנִים הַמְּלָאכִים - בָּרָא בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּנֵי אָדָם, בָּרָא בָּיִם לְוִיָּתָן, כִּמּוֹ שְׁנַאֲמַר (שְׁמוֹת
לו) לַחֲבֵר אֶת הָאֱהָל לַהֲיוֹת אֶחָד.

טקסט הזוהר

כְּתִיב בְּאָדָם, (בְּרֵאשִׁית ט') כִּי בְּצֹלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וְכְתִיב, (תְּהִלִּים ח')
וַתַּחֲסֹרְהוּ מַעַט מֵאֱלֹהִים. אִי בְּנֵי נָשָׂא יִקְרִינָן בְּעוֹבְדֵייהוּ (נ"א בְּעוֹבְדוֹי) כָּל הָאִי, וְאִינּוֹן
מִתְאַבְּדִין (מִטְפָּה) מַעֲפָר דְּבִירָא, בְּמָה אֲתִינָן לְשֹׂאבָא מְנִיָּה. וּבְחֵר בְּעֲלִיּוֹנִים, וּבְחֵר
בִּישְׂרָאֵל, לְעֲלִיּוֹנִים לֹא קָרָא בָּנִים, לַתַּחְתּוֹנִים קָרָא בָּנִים. הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, (דְּבָרִים
י"ד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. הוּא קָרָא לָהֶם בָּנִים, וְהֵם קָרְאוּ לוֹ אָב, דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה
ס"ג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ. וְכְתִיב דּוּדִי לִי וְאֲנִי לוֹ. הוּא בְּחֵר בִּי, וְאֲנִי בְּחֵרְתִּי בּוֹ.

תרגום לעברית

כְּתוּב בְּאָדָם, כִּי בְּצֹלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם, וְכְתוּב (תְּהִלִּים ח) וַתַּחֲסֹרְהוּ מַעַט
מֵאֱלֹהִים. אִם בְּנֵי אָדָם חֲשׁוּבִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם (כְּמַעֲשֵׂיו) כָּל זֶה, וְהֵם אֲבוּדִים [מִטְפָּה] מַעֲפָר
הַבָּאֵר, בְּמָה בָּאִים לְשֹׂאב מִמֶּנּוּ? וּבְחֵר בְּעֲלִיּוֹנִים, וּבְחֵר בִּישְׂרָאֵל. לְעֲלִיּוֹנִים לֹא קָרָא
בָּנִים. לַתַּחְתּוֹנִים קָרָא בָּנִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. הוּא קָרָא
לָהֶם בָּנִים, וְהֵם קָרְאוּ לוֹ אָב, שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ. וְכְתוּב דּוּדִי לִי וְאֲנִי
לוֹ. הוּא בְּחֵר בִּי, וְאֲנִי בְּחֵרְתִּי בּוֹ.

טקסט הזוהר

הַרְוַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, הוּא רוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, אֶף עַל פִּי שְׁהִקּוּצִים סָבִיב לָהֶם, וְאִין אַחֵר יָכוֹל
לְרַעוּת בְּשׁוֹשְׁנִים כְּמוֹתוֹ. דְּבָר אַחֵר הַרְוַעָה בְּשׁוֹשְׁנִים, מֶה שׁוֹשֵׁן זֶה הוּא אָדוּם, וּמִימִיּוֹ
לְבָנִים, כִּף הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְנַהִיג עוֹלָמוֹ, מְמַדֵּת הַדִּין לְמַדַּת הַרַחֲמִים. וְכְתִיב
(יִשְׁעִיָּה א') אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ.

הַרְעָה בְּשׁוֹשְׁנִים - הוא רועה בשושנים, אף על פי שהקוצים סביב להם, ואין אחר יכול לרעות בשושנים כמותו. דבר אחר הרעה בשושנים - מה שושן זה הוא אדם ומימיו לבנים, כך הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו ממדת הדין למדת הרחמים, וכתוב (שם א) אם יהיה חטאיכם כשנים כשלג ילבינו.

טקסט הזוהר

רבי אבא הוה אזיל באורחא, והוה עמיה רבי יצחק. אדהו אזלי, פגע באינון ורדים, נטל חד רבי אבא בידוי והוה אזיל. פגע בהו רבי יוסי, אמר ודאי שכינתא הכא, ואנא חמינא בידוי דרבי אבא, למילף חכמתא סגיא, דהא ידענא, דרבי אבא לא נטל האי, אלא לאחזאה חכמתא.

תרגום לעברית

רבי אבא היה הולך בדרך, והיה עמו רבי יצחק. עד שהיו הולכים, פגש את אותם ורדים. נטל אחד רבי אבא בידו והיה הולך. פגש בהם רבי יוסי. אמר, ודאי ששכינה כאן, ואני ראיתי בידי רבי אבא ללמד חכמה רבה, שהרי ידעתי שרבי אבא לא נטל את זה אלא להראות חכמה.

טקסט הזוהר

אמר רבי אבא, תיב ברי תיב. יתבו. ארח רבי אבא בההוא ורדא, אמר, ודאי אין העולם מתקיים אלא על הריח. דהא חזינא דלית נפשא מתקיימא אלא על ריחא. ועל דא, הדס במוצאי שבת.

תרגום לעברית

אמר רבי אבא, שב, בני, שב. ישובו. הריח רבי אבא באותו הורד. אמר, ודאי אין העולם מתקיים אלא על הריח, שהרי ראיתי שאין נפש מתקיימת אלא על ריח, ולכן הדס במוצאי שבת.

פֶּתַח וְאָמַר דּוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרוּעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִי גָרַם לִי, שְׂאֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים. מֶה שׁוֹשֵׁן יֵשׁ בּוֹ רֵיחַ, וְהוּא אָדָם, מוֹצֵקִין אוֹתוֹ, וְהוּא מִתְּהַפֵּךְ לְלֶכָן, וּלְעוֹלָם רֵיחוֹ לֹא זֶה. כֹּךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה, שְׂאֵלְמָלָא כֵן לֹא יִתְקַיֵּים הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵי הָאָדָם הַחוּטָא. וְהַחוּטָא נִקְרָא אָדָם, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשָׁלָג

פֶּתַח וְאָמַר, דּוֹדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ הָרָעָה בְּשׁוֹשְׁנִים. מִי גָרַם לִי שְׂאֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי? מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּשׁוֹשְׁנִים. מֶה שׁוֹשֵׁן יֵשׁ בּוֹ רֵיחַ וְהוּא אָדָם, מוֹצֵקִין אוֹתוֹ וְהוּא מִתְּהַפֵּךְ לְלֶכָן, וּלְעוֹלָם רֵיחוֹ לֹא זֶה - כֹּךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְנַהִיג עוֹלָמוֹ בְּדֶרֶךְ זֶה, שְׂאֵלְמָלָא כֵן לֹא יִתְקַיֵּים הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵי הָאָדָם הַחוּטָא. וְהַחוּטָא נִקְרָא אָדָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשָׁלָג יִלְבִּינוּ. מִקְרִיב קֶרְבָּנוֹ לְאֵשׁ שֶׁהוּא אָדָם. זוּרֵק הַדָּם סָבִיב לְמִזְבֵּחַ שֶׁהוּא אָדָם. מִדַּת הַדִּין אָדָם. מוֹצֵקִין אוֹתוֹ [הַרִיחַ], וְעוֹלָה הָעֶשֶׂן כָּלּוֹ לֶכָן, וְאִזּוֹ הָאָדָם נִתְהַפֵּךְ לְלֶכָן, נִתְהַפֵּךְ מִדַּת הַדִּין לְמִדַּת הַרַחֲמִים.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.